

מבט לאיראן

21-10 ביוני, 2018

עורך: ד"ר רז צימט

במוקד אירועי השבוע

◀ נשיא סוריה, בשאר אסד, שב והצהיר בריאיון לטלוויזיה האיראנית בשפה הערבית, כי הנוכחות הצבאית האיראנית בארצו מוגבלת ל"יועצים" בלבד וכי אין יחידות צבאיות איראניות או בסיסים צבאיים איראנים בשטח סוריה. על רקע השיחות המתנהלות בין רוסיה, ארה"ב וישראל על עתיד סוריה, ובכלל זה המשך הנוכחות האיראנית במדינה, **הדגישו לאחרונה בכירים איראנים וסורים כי איראן אינה מקיימת נוכחות צבאית בשטח סוריה וכי גם נוכחות יועציה הצבאיים מתקיימת בהתאם לבקשתה הרשמית של ממשלת סוריה.**

◀ קאסם סולימאני, מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, כינה את **תוצאות הבחירות האחרונות בלבנון "ניצחון גדול מאוד" עבור חזבאללה והצהיר, כי בעקבות הבחירות הפך חזבאללה ל"ממשלת התנגדות".** סולימאני קיים לאחרונה ביקור בסוריה ותועד עם לוחמי החטיבה האפגאנית "פאטמין" הפועלת בסוריה. הביקור התקיים על רקע התקפות דאעש נגד העיר אלבוכמאל, שבקרבת הגבול הסורי-עיראקי. בהתקפות נהרגו לפחות שני לוחמים של משמרות המהפכה, בהם קצין אחד.

◀ דובר הלשכה המדינית של איש הדת השיעי העיראקי, מקתדא צדר, אמר בריאיון לסוכנות הידיעות האיראנית תסנים, כי קשריו של צדר, שזכה בהישג משמעותי בבחירות הכלליות שנערכו לאחרונה בעיראק, עם איראן חזקים חרף חילוקי הדעות ביניהם. הוא ציין, כי צדר מעוניין להמשיך ביחסים ההיסטוריים בין איראן ועיראק ולקיים קשרים מאוזנים עם שכנותיה של עיראק. ריאיון זה ניתן על רקע הכרזת צדר על הקמת ברית פוליטית עם האדי אלעאמרי, יו"ר מפלגת אלפתח, שזכתה במקום השני בבחירות האחרונות בעיראק, ואחד מבכירי המיליציות השיעיות הפרו-איראניות. על-פי דיווחים בתקשורת הערבית, מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, קאסם סולימאני, היה מעורב במגעים בין צדר ואלעאמרי.

◀ בתוך כך נמשכים המגעים המדיניים והביטחוניים בין איראן לשותפותיה במערכה בסוריה ובעיראק. יועץ שר החוץ האיראני הגיע לז'נבה כדי להשתתף בסבב דיונים נוסף בין איראן, רוסיה, תורכיה והאו"ם על עתיד סוריה. בעיראק נפגשו נציגי איראן, עיראק, רוסיה וסוריה על מנת לדון בהמשך התיאום הביטחוני ביניהן במאבק נגד דאעש.

המעורבות האיראנית בסוריה ובלבנון

◀ בריאיון לטלוויזיה האיראנית בשפה הערבית אלעאלם (13 ביוני 2018) אמר נשיא סוריה, בשאר אסד, כי היחסים בין איראן וסוריה הם "אסטרטגיים" ואינם כפופים ל"משחקים פוליטיים". הוא ציין, כי הנוכחות

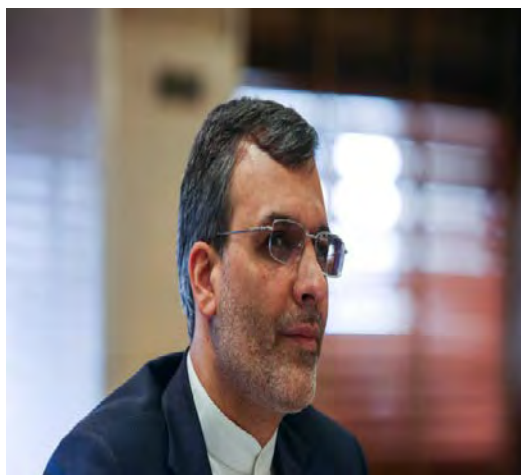
האיראנית בסוריה מוגבלת ליועצים מתנדבים בלבד הפועלים בפיקוד איראני וכי אין יחידות צבאיות איראניות או בסיסים צבאיים איראנים בשטח סוריה. הוא הוסיף, עם זאת, כי דמשק תסכים להקמת בסיסים צבאיים איראנים בסוריה אם יהיה בכך צורך. עוד אמר אסד, כי תכנן להגיע לביקור לאיראן לפני מספר חודשים, אך הביקור נדחה בשל המצב בסוריה והוא מקווה לקיימו בקרוב.

**הנשיא אסד בריאיון לאלעאלם
(אלעאלם, 13 ביוני 2018).**

◀ גם בריאיון לטלוויזיה הרוסית (31 במאי 2018) הצהיר אסד, כי אין כוחות איראנים בסוריה וכי בארצו נמצאים רק קצינים איראנים המסייעים לצבא הסורי. שר החוץ הסורי, וליד אלמעלם, אמר, אף הוא, במסיבת עיתונאים בדמשק בראשית יוני 2018, כי אין לאיראן כל נוכחות צבאית בשטח סוריה, אלא אך ורק יועצים הפועלים לצד הצבא הסורי ומסייעים לו (תסנים, 2 ביוני 2018).

◀ חסין ג'אברי אנצארי (Hossein Jaber Ansari), היועץ הבכיר של שר החוץ האיראני, הגיע ב-18 ביוני 2018 לז'נבה להשתתף בסבב דיונים נוסף בין איראן, רוסיה, תורכיה והאו"ם על עתיד סוריה והקמת ועדה לניסוח חוקה חדשה לסוריה (פארס, 18 ביוני 2018).

**חסין ג'אברי אנצארי, יועץ שר החוץ האיראני
(אל-עאלם, 18 ביוני 2018).**

◀ קאסם סלימאני, מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, אמר, כי בעקבות הבחירות האחרונות בלבנון הפך חזבאללה ל"ממשלת התנגדות". הוא ציין, כי הבחירות בלבנון היו משאל עם והתקיימו בתנאים בהם חזבאללה הואשם בהתערבות בענייני סוריה, לבנון, עיראק, תימן והאזור כולו וסעודיה השקיעה 200 מיליון דולרים בהתערבותה בבחירות. לדבריו, חזבאללה זכה לראשונה ב-74 מושבים בפרלמנט הלבנוני ומדובר בניצחון גדול מאוד (תסנים, 11 ביוני 2018).

◀ לא ברור היכן השמיע סלימאני את דבריו, אך ייתכן כי הדברים נאמרו במסגרת ביקור שקיים מפקד כוח קדס בסוריה וייתכן שגם בלבנון. ב-10 ביוני 2018 פרסם ערוץ הטלגרם של חטיבת פאטמיון האפגאנית המשתתפת בקרבות נגד דאעש במזרח סוריה תמונה עדכנית של סלימאני כשהוא מתועד עם לוחמי החטיבה בסוריה. יצוין, כי באופן חריג נעדר סלימאני מתהלוכות "יום ירושלים העולמי", שהתקיימו ב-8 ביוני 2018 ברחבי איראן.

סלימאני לצד לוחמי חטיבת פאטמיון
(טלגרם, 10 ביוני 2018).

המעורבות האיראנית בעיראק

◀ צ'יאא' אלאסדי (Zia al-Asadi), דובר הלשכה המדינית של איש הדת השיעי העיראקי מקתדא צדר אמר בריאיון לסוכנות הידיעות האיראנית תסנים (14 ביוני 2018), כי קשריו של צדר עם איראן חזקים מאוד חרף הבעיות, שהתעוררו ביניהם בתקופות שונות. הוא ציין, כי על העולם לדעת שהרפובליקה האסלאמית של איראן אינה מתערבת ולא תתערב בענייניה של עיראק. הוא הוסיף, כי מקתדא צדר מעוניין בעיראק חזקה המקיימת יחסים מאוזנים עם שכנותיה באזור ועם העולם וכי הוא מייחס חשיבות רבה למדינות חשובות באזור, ובהן איראן, תורכיה, ירדן, סוריה, ערב הסעודית וכווית. יחסים מאוזנים המבוססים על אינטרסים משותפים הם הדרך היחידה להבטחת היציבות ביחסים בין איראן ועיראק. צדר מעוניין, לדברי אלאסדי,

להמשיך ביחסים ההיסטוריים בין שתי המדינות, משום שבין אם הן רוצות בכך או לא, הן שכנות ודבר לא ישנה מציאות זו.

◀ אלאסדי העניק את הריאיון על רקע הכרזת מקתדא צדר על הקמת ברית פוליטית עם האדי אלעאמרי, יו"ר מפלגת אלפתח, שזכתה במקום השני בבחירות האחרונות בעיראק, ואחד מבכירי המיליציות השיעיות הפרו-איראניות. העיתון אלחיאית היוצא לאור בלונדון דיווח (18 ביוני 2018), כי במקביל להסכמות שהושגו בין צדר לאלעאמרי קיים מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, קאסם סלימאני, ביקור בכרבלאא' שבעיראק כדי לפקח על המגעים בין שני הבכירים השיעים העיראקים.

◀ עם זאת, עדיין מוקדם להעריך כיצד תסתיים מלאכת הרכבת הממשלה החדשה בעיראק בעקבות הבחירות, שנערכו במדינה ב-12 במאי, 2018, מי יעמוד בראש ממשלת עיראק וכמה זמן יימשך המשא ומתן הקואליציוני להרכבת הממשלה.

◀ נציגי איראן, עיראק, רוסיה וסוריה קיימו במחצית יוני 2018 פגישה ביטחונית משותפת בבגדאד לדיון בהמשך התיאום הביטחוני ביניהן במאבק נגד דאעש. בפגישה החליפו נציגי ארבע המדינות, ובהם הנספח הצבאי האיראני בבגדאד, מצטפא מראדיאן (Mostafa Moradian), מידע מודיעיני בנוגע לפעילות דאעש והדגישו את חשיבות המשך שיתוף הפעולה במאבק נגד קבוצות הטרור באזור, ובראשן דאעש (אירנ"א, 14 ביוני 2018).

**הפגישה הביטחונית המרובעת בבגדאד
(אירנ"א, 14 ביוני 2018).**

◀ דובר הכוחות המזוינים האיראנים, אבו אלפצ'ל שכארצ'י (Abolfazl Shekarchi), הכחיש את טענת שר ההגנה התורכי, נורטין קניקלי, כי איראן הביעה תמיכה במתקפה הצבאית התורכית נגד המחותרת הכורדית (PKK) בצפון עיראק. שכארצ'י ציין, כי איראן סבורה, שפעולה צבאית בשטח מדינה שלישית ללא אישור חוקי מצד אותה מדינה אינה חוקית גם אם היא נעשית בהצדקה של מאבק נגד הטרור. הוא אמר, כי איראן לעולם לא תתמוך בפעולות נגד קבוצות טרוריסטיות שיש בהן משום הפרת ריבונותה של מדינה כלשהי (איסנ"א, 14 ביוני 2018).